

مجله موسیقی

سال سوم

تیر ماه ۱۳۲۰

شماره چهارم

ساز گرگرمون

دنباله‌ی شماره‌ی پیشین و مطالعات فرنگی

ازین تاریخ پیشه وریش رو بتکامل میرود و در هنر خود براستی و درستی استاد شده و از تکمیل کردنش باز نمی ایستد لاجرم در انتخاب چوبها بمیزان آوازی که میخواهد از ویولون بیرون آورد بررسی میکند و چوب بیدرا بسبب سبکیش از دیگر چوبها برتر می‌شمارد آهنگدازی ابزار باسوراخها و تخته روئه و زیره و کناره های ویولون پیوند کامل دارد لیکن رنگ و روغنی که با ابزار های خود میزند برتری دیگری بدانها می بخشد این رنگ و روغن مخلوطی است خمیر مانند از یک نارنجی کلاگون و متغیر . مقدار ترکیبات و اقلام آن بمیزان صدائی که میبایست از ابزار در آید گرفته میشود از همین رو صدای ابزار پردگی و تودماغی و یا زورمند و نیز در میآید بیشتر

اوقات تنها همین رنگ و روغن سبب میشود که ابزار های استرا دیوار یوس با ابزار های ساخت استادان دیگر چون کوارنری تفاوت پیدا کند بدبختانه نسخه ترکیب این رنگ و روغن از دست رفته است و اگر روزی هم پیدا شود شاید کسی نتواند چنانکه باید آنرا بکار بندد .

بزرگترین شایستگی استرا دیوار یوس ایجاد و یولون کنسرت است که باطنین نیرومند خود در کنسرت جایگاهی بلند دارد و موسیقی ازین لحاظ بیشتر مدیون استرا دیوار یوس میباشد پیش از استرا دیوار یوس سیاهی لشکر در کنسرت بشمار میرفت لیکن پس از پیدایش این هنر بزرگ و یولون در کنسرت بمقام يك عنصر پیشرو و راهنما بالا رفته است .

سال ۱۷۱۰ ارجمند ترین دوره ی اوست . استرا دیوار یوس کار میکند بتکمیل کار خود همت میگذارد هیچکس در افکار زاینده توانگر تر از او نیست مقصود وی تجارت نمیباشد بلکه با هنر سر و کار دارد او پیشه وری است با شوق بکار و ذوق رنج و خوار شمردن سود . چیزی که در سر نوشت این مرد شکفت انگیز است اینست که او تنها بزور کردار خود پلند یهای هوش و فرهنگ فرا رسیده در گذران چهار سال پایه های هنر را يك يك پیموده است در همین زمان است که شهرت وی سرتاسر جهان را فرو میگیرد و او کوست شاه از او ساختن دوازده و یولون را برای ارکستر درباری خود میخواهد .

سال ۱۷۳۰ آغاز فرود آمدن اوست درین وقت استرا دیوار یوس هنرور پست هشتاد و شش ساله . پیری و ناتوانی دیگر او را در ساختن ابزار ها آزاد نمیکند . پسرانش بیاری او بر میخیزند لیکن سازش و آهنگ دیگر کم است باز هم هفت سال دیگر تا دم مرگ کار میکند ولی از پیشرفت و ترقی نومید میباشد .

شمع زندگانش بآرامی چند ماه پس از مرگ همسرش خاموش گشته در ۱۹ دسامبر ۱۷۳۷ در نماز خانه روزر Rosaire کلیسای سن ماتیدو در شهر کر مون بخاک سپرده میشود .

شکفت آنست که در سال ۱۷۲۹ در کلیسای سان دومینیکو آرامگاهی خریده بود لیکن هیچیک از اعضای خانواده‌ی وی در آنجا نیارمیده .
سی دو سال بعد کنت چوزیو هر آنچه از کارهای سازگر بزرگ در خانه‌اش بجا مانده بود خریداری کرد یعنی یازده دستگاه ویولون که یکی از آنها مسی Messie مشهور و یکی هم آماتی SS باشد .

***

پس از مرگ استرادیواریوس شهرت ابزارهای وی بیش از پیش افزایش گرفت در ایتالیا پاکانینی نامور چهارتا از آنها را بدست آورد و همچنین کنت آرشینتو میلانی . کرد آورندکان دیگر هم پدید آمدند از جمله کنت چوزیو دی سالابو که هنگام جنگ ناپلئون با ایتالیا مجبور شد از ویولونهای خود دست بکشد و جز یکی از آنها که همان آماتی SS باشد بخلف او مارکی دولاول چیزی نرسید .

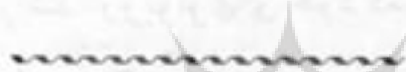
ژبا کومو استرادیواریوس هنگامی که در ایتالیا در جرگه هوا خواهان کاریدالدی بجنک میپرداخت میگوید که مادرش چنین گفته است : « تصور کن درین اواخر یک تن فرانسوی نزد ما آمده گفت پانصد لیر بیهای کهنه ویولونی که در آشپزخانه آویزان است میدهم و منهم بیدرنگ پذیرفتم » هر چند موسیو هیل همان خریدار بیقین نمیدانست که با یک ویولون ساخت استرادیواریوس سر و کار دارد .

ویولونهای استاد در انگلستان هم پیشرفت شایان یافتند. پیاتی ایتالیایی از حیرت خود درباره ابزار استرادیواریوس ۱۷۲۰ که در این کشور برایش رخ داد چنین سخن میراند : « در شکفت ماندم هنگامی که این ویولونسل شکوهمند را دیدم باید بگویم که بدارنده‌ی آن رشک بردم و او بیهامندی گنجینه‌ی خود پی برده بود روزی نزد موکوتل سازگر فرانسوی رفتم که در آنوقت در لندن دکانی باز کرده بود سازگر نامبرده ویولونسل را به ۷۵۰۰ فرانک خرید و به ۸۷۵۰ فرانک بسرهنک اولیویه باز فروخت . من بخانه‌ی سرهنک بسیار میرفتم و با ویولونسل می‌نواختم و سیمهای آن را سوار میکردم و آنرا چون فرزند گرامی خود می‌شمردم روزی در سال ۱۸۷۶ بنواختم

يك آلتو و يك موتانیاانا و وبولونسل استرا دیوار یوس هر يك بنوبت پرداخته بودم .
» نا گهان سر هنگ از من پرسید ! کدام يك را بیشتر دوست دارید با خنده پاسخ دادم :
بیگمان استرا دیوار یوس را گفت : اگر چنین است آنرا بخانه خود ببرید - چنان
بحیرت اندر شدم که بگمانم شوخی است و از روی شرمندگی سر باز زدم و سر ساعت بخانه‌ی خود
باز آمدم حیرت و شادمانی مرا پایان نبود چه استرا دیوار یوس نیز بلافاصله دنباله من
فراز آمد «

بمس بزرگترین بازرگان انگلیسی بود که نام خود را بیک ابزار استر دیوار یوس
بنهاد . هوسکاران دیگر انگلیسی چون ژون آدام ، روستون و هیل و دوک های هامیلتون
و کامبریج و مارلبروک و کنت فالموت و لرد ما کدونالد بوده اند .

دنباله دارد

خطائی چند در مقاله ی پیش دیده شد اینک درست میشود .

صفحه ۳ سطر ۱۴ - از ۱۵۶۶ تا ۱۸۸۵ نادرست و بجای آن (از

۱۶۶۶ تا ۱۶۸۵) درست میباشد .

صفحه ۳ سطر ۲۳ (يك پنج تار) نادرست و بجای آن (يك پنج تائی)

درست است .

نیز باید دانست که مقصود از پنج تائی که ترجمه Quintette میباشد پنج

ابزار موسیقی است

و کلمه شش تار ترجمه Luth میباشد

